

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
4536-07

meddelad i Stockholm den 8 december 2009

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 22 maj 2007 i mål nr 1802-06, se bilaga

SAKEN

Sjukpenninggrundande inkomst

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 82357

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

BAKGRUND

AA var anställd hos Bengtsfors kommun under perioden den 24 juli 2002 – den 30 juni 2004. Den 21 juni – den 12 oktober 2004 var hon anmäld som arbetssökande hos arbetsförmedlingen. Den 1 september – den 31 december 2004 och den 3 – 5 januari 2005 hade hon en tidsbegränsad anställning hos Stockholms stad. Hon anmälde sig åter som arbetssökande till arbetsförmedlingen den 1 februari 2005. Den 7 mars 2005 genomgick hon en knäoperation och var sedan sjukskriven till den 6 april 2005, varefter hon tillträdde en ny anställning.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att Regeringsrätten upphäver länsrättens och kammarrättens domar och fastställer Försäkringskassans beslut. Försäkringskassan anför bl.a. följande. Målet gäller tolkningen av den s.k. tremånadersregeln i 3 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst. Kassan har, till skillnad från domstolarna, tolkat den bestämmelsen på så sätt att skyddet mot en sänkning av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) kan tillämpas endast vid förvärvsavbrott från det arbete och den inkomst som har legat till grund för aktuell SGI. SGI-skyddet enligt bestämmelsen ska anses förbrukat om en försäkrad redan har befunnit sig i en SGI-skyddad period under längre tid än tre månader. Tolkningen återges i Försäkringskassans vägledning 2004:5 (version 2) Sjukpenninggrundande inkomst – och årsarbetstid, avsnitt 7.7.1. – AA har avbrutit sitt förvärvsarbete i den mening som avses i bestämmelsen i juni 2004 när hon slutade sitt arbete hos Bengtsfors kommun och inte den 5 januari 2005 som domstolarna anser. Hon har för tiden efter förvärvsavbrottet haft SGI-skydd som arbetslös och arbetssökande t.o.m. den 5 januari 2005. Under denna tid har hennes tremånadersskydd förbrukats. Efter de tillfälliga anställningarna hos Stockholms stad ställde hon sig till arbetsmarknadens förfogande först den 1 februari 2005. Det fanns därför fog för att fastställa hennes SGI till 0 kr.

Mål nr
4536-07

AA bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Lagstiftaren har inte haft någon intention att utestänga individer från rätten till sjukpenning eller från en sjukpenninggrundande inkomst på grund av att de har eller har haft visstidsanställningar, inte heller om de har haft uppehåll mellan sina anställningar. Sjukpenningrätten är inte knuten till en tillsvidareanställning.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

I 3 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring föreskrivs att SGI är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att få tills vidare för eget arbete här i landet.

Enligt 1 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst ska vid beräkning av SGI endast sådan inkomst beaktas som en försäkrad kan antas komma att få tills vidare för eget arbete under minst sex månader i följd eller för eget årligen återkommande arbete.

Vid inkomstförändringar är huvudregeln att den som förlorar sin inkomst av förvärvsarbete eller får en lägre sådan inkomst inte har rätt att behålla sin SGI. För vissa fall finns emellertid skyddsregler som innebär att en fastställd SGI inte får sänkas trots att förvärvsinkomsten upphör eller sjunker. En del av dessa skyddsregler avser särskilda situationer, t.ex. att den försäkrade får sjukpenning, är föräldraledig eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Ett generellt undantag från huvudregeln är den s.k. tremånadersregeln i 3 § RFFS 1998:12. Där föreskrivs att SGI inte ska sänkas när den försäkrade avbryter sitt förvärvsarbete under högst tre månader i följd, oavsett om avsikten är att förvärvsavbrottet ska pågå längre tid.

Frågan i målet är om tremånadersregeln var tillämplig när AA slutade sin anställning i Stockholm.

Tremånadersregeln innehåller inget uttryckligt krav på att det förvärvsarbete som avbryts ska vara av viss karaktär eller varaktighet. Däremot talar systematiska skäl

Mål nr
4536-07

för att 3 § i de nämnda föreskrifterna ska läsas som en precisering av bestämmelsen i 1 § och att tremånadersskyddet således är knutet till förvärvsarbete som kan ligga till grund för ett beslut om SGI. Till detta kommer att en annan tolkning innebär att en försäkrad genom upprepade korta förvärvsarbeten kan få sin SGI skyddad utan någon tidsbegränsning. En sådan ordning skulle strida mot den grundläggande principen att sjukpenningförsäkringen ska ge ett skydd mot förlorad arbetsinkomst.

Tremånadersskyddet förutsätter alltså att avbrottet sker i sådant förvärvsarbete som kan ligga till grund för ett beslut om SGI. Avgörande för frågan om AA hade rätt att behålla sin SGI när hon slutade sin anställning i Stockholm är därför om denna anställning ska anses sjukpenninggrundande.

Ett beslut om SGI ska baseras på ett antagande om en framtida inkomst. Det har förutsatts att kortare arbetslöshetsperioder inte ska föranleda någon ändring av sjukpenningförsäkringen, om de inte kan beräknas bli mera regelbundet återkommande (jfr SOU 1952:39 s. 173).

I Försäkringsöverdomstolens praxis har även anställningar som varit begränsade till kortare perioder än sex månader grundat rätt till SGI om den försäkrade har haft för avsikt att fortsätta förvärvsarbete sedan anställningen upphört (se FÖD 1988:50 och där anmärkta rättsfall).

AA har uppgett att hon när hon tillträdde sin anställning i Stockholm den 1 september 2004 hade för avsikt att fortsätta arbeta heltid även efter anställningstidens slut. Det framgår också av utredningen att AA hade en fast förankring på arbetsmarknaden sedan trettio år och det finns inte skäl att ifrågasätta hennes avsikt. Hennes inkomst av anställningen är därför sjukpenninggrundande och ger henne rätt till tre månaders SGI-skydd.

Eftersom AA på grund av det anförda omfattades av SGI-skydd med stöd av tremånadersregeln när hon blev sjukskriven den 7 mars 2005 har

Mål nr
4536-07

Försäkringskassan inte haft anledning att sänka hennes SGI till 0 kr fr.o.m. den dagen. Överklagandet ska därför avslås.

Gustaf Sandström

Marianne Eliason

Skiljaktig mening, se protokoll

Anna-Karin Lundin

Annika Brickman

Skiljaktig mening, se protokoll

Kristina Ståhl

Emma Rönström

Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. I

Föredraget 2009-10-14